

Schjerfbeck on Pariisin tähti

● Helene Schjerfbeckin omakuvasarja yllättää Pariisin Fondation Louis Vuitton -taidemuseon harvinaisessa näyttelyssä. 6. heinäkuuta asti siellä on esillä 60 modernin taiteen helmeä, kuten Munchin Huuto ja Monet'n Liljat.

Pihla Hintikka

● Valkoisella seinällä roikkuu viisi naisen muotokuvaa. Ensimmäisessä jylhäpiirteisen naisen kasvot ovat kuulaat ja selkeät. Viimeisessä hänestä on jäljellä enää epätarkka, suttuinen harmaa hahmo.

–Ai, hän on suomalainen, kummastelee hollantilainen Frans Bosman ystävälleen. Hän on kyyristynyt lukemaan muotokuvien viereen liimattua infotekstiä taiteilijasta.

–Tunnen kyllä näyttelyn muut taiteilijat, mutten ole koskaan kuullutkaan Helene Schjerfbeckistä. Miten hänen nimensä oikein lausutaan?

Olemme Pariisissa Fondation Louis Vuitton -taidemuseon Keys to a Passion -näyttelyssä. Se koostuu yhteensä 1900-luvun ensimmäisen puoliskon kuuluisimpia, modernistisen taiteen perusteet

luoneita taideteoksia 6. heinäkuuta asti. Mukana on sellaisia kuuluisuuksia kuten Claude Monet, Henri Matisse, Alberto Giacometti, Pablo Picasso ja Edvard Munch.

Suomalaisten yllätykseksi kauden kymmenen teoksen seassa on myös isosti esillä suomalais töitä. Helene Schjerfbeckin viisi omakuvamaalausta esitellään näyttelyn ensimmäisessä galleriahuoneessa Giacomettin *Kävelevä mies 1* -veistoksen ja Munchin *Huudon* välissä. Molemmat ovat maailman kuuluisimpia ja kalleimpia taideteoksia.

Toisessa galleriassa Akseli Gallen-Kallelan neljä maalausta Keitele-järveltä ovat avarassa rivissä omalla seinällään Monet'n *Liljojen* vieressä.

SUOMALAISET TYÖT herättävät muuseokävijöissä hämmennystä. Claire

NÄYTTELY

Keys to a Passion

- Arkkitehti Frank Gehryn suunnittelema Fondation Louis Vuitton -taidemuseo avattiin viime lokakuussa Boulognen puistoon Pariisissa.
- Museon kolmas näyttely, Keys to a Passion, esittelee kuusikymmentä modernin taiteen kuuluisaa teosta 6. heinäkuuta asti.
- Museon osoite on 8 Avenue du Mahatma Gandhi, 75116 Pariisi.
- Näyttely on avoinna maanantaisin, keskiviikkoisin ja torstaisin kello 11–20, perjantaisin 11–23, lauantaisin ja sunnuntaisin 10–20. Sisäänpääsy 5–14 euroa.
- Lisätietoa www.fondation-louisvuitton.fr

re Valet kurtistelee kulumiaan mustasuuren omakuvan edessä. Se on tuotu näyttelyyn Didrichsenin taidemuseosta Helsingistä.

–Näitä katsoessa tulee epämuokava olo. Kuvien nainen vaikuttaa huolestuneelta, ihan kuin hän odottaisi jotakin. Miksi suu on auki? Se on erikoista, Claire Valet sanoo.

Vieressä joku kuiskaa ystävälleen, että eivätpä ole kovin iloisia tauluja ja siirtyy katsomaan Munchin Huutoa.

Catherine Vignolille Schjerfbeck on näyttelyn ainoa tuntematon taiteilija. Hän on Pariisissa työmatkalla Marseilles'ta.

–Maalaukset ovat koskettavia. Ne puhuttelevat rajallisuudessaan ja rajattomuudessaan. Ne kertovat hienosti naisen tarinan ja kehityksen niin fyysisesti kuin taiteilijanakin. Hän ei kuvaa itseään kauniina, mutta kuvissa on jotakin positiivista, Vignoli sanoo.

Paule Fuzet taas katsoo pitkään omakuvaa hopeisella taustalla, joka kuuluu Turun taidemuseon kokoelmiin.

–Tykkään ensimmäisestäניתen. Keskimmaisissa nainen näyttää sairaalta. Se muistuttaa minua ikääntymisestä. Olen 73-vuotias, enkä tästä enää nuorennu. En tarvitse taidetta minua siitä muistuttamaan, Fuzet sanoo ja nauraa.

Hän aikoo tulla katsomaan näyttelyn ainakin kolme kertaa. Niin harvinaista on nähdä näin kuuluisia teoksia yhdessä.

TOISEN GALLERIAN keskellä on kaksi puupenkkiä. Yhdellä istutaan katsomassa sveitsiläisen taidemaalarin Ferdinand Hodlerin maisemia, toisella keskitytään Akseli Gallen-Kallelan Keitele-maalauksiin vuosilta 1904 ja 1905.

–Yritän erottaa järvimaisemista eroja, mutten näe vielä yhtäkään, sanoo opettaja Greta Voet.

Hän on tullut katsomaan loka-kuussa avattua taidemuseota, josko siitä olisi oppilaiden kevätretkikohteeksi. Hetken päästä hän sanoo:

–Nyt alan nähdä eroja veden pinnassa. Ihan kuin se olisi elossa. Maalausten välillä on virtaa.

Infotekstin mukaan Keitelet ovat esillä ensimmäistä kertaa yhdessä vierekkäin.

Bretagnelaista Anne Coulouarnia ne muistuttavat suomalaisuudesta, vaikei ole taiteilijasta koskaan kuullutkaan.

–Teokset ovat jäisen seesteisiä, sinisiä, puhtaita, kylmiä ja harmahavia. Vähän kuin mielikuviemme Suomi. Mutta kuvissa ei ole epätoivoa eikä ahdistusta, vaan yksinäisyys niissä on raukeaa, hän sanoo.

SITTENLöytyy yksi, joka on kuullut suomalaistaiteilijoista. Jacqueline Demnard painaa käden sydämelleen ja huokaisee, kun häneltä kysyy Schjerfbeckistä.

–Olen nähnyt saman omakuvasarjan noin kymmenen vuotta sitten Pariisin modernin taiteen museossa ja se teki minuun syvän vaikutuksen jo silloin. Schjerfbeck kuvaa erinomaisesti ja puhtaasti sairautensa kehitystä. Hänen työnsä ovat yliveraisia. Sydämeni sykähti, kun näin ne täällä uudestaan.